

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 23CoCsp/7/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8122203651
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 02. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miloš Kolek
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:8122203651.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Miloša Koleka a sudcov JUDr. Elišky Wagshalovej a JUDr. Ingrid Kalinákovej v právnej veci žalobcu: A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom XXX XX C. XXX, zastúpený: JUDr. Igor Šafranko, advokát, 089 01 Svidník, Sovietskych hrdinov 163/66, p r o t i žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35792752, zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom 811 04 Bratislava, Kubániho 16, IČO: 47233516, o primerané finančné zadosťučinenie, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 11Csp 59/2022-95 zo dňa 09.09.2022, takto

rozhodol:

Mení rozsudok v časti o zaplatenie 50 eur tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 50 eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

V prevyšujúcej časti rozsudok potvrdzuje.

Žalovaný je povinný nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 100 %, pričom o výške týchto trov rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zamietol žalobu žalobcu a rozhodol, že žalovaný má voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Rozsudok odôvodnil tým, že žalobca sa podanou žalobou domáhal zaplatenia primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 1.911,02 eur podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Vychádzal z predchádzajúceho súdneho konania vedeného na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 29Csp 31/2021, v ktorom bol žalobca ako spotrebiteľ úspešný v žalobe o zdržanie sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy. Dôvodom jeho úspechu bola skutočnosť, že dohoda o zrážkach zo mzdy bola posúdená ako absolútne neplatná podľa § 37 Občianskeho zákonníka. Súd uviedol, že základným predpokladom úspešného uplatnenia primeraného finančného zadosťučinenia je porušenie práva alebo povinnosti podľa osobitných predpisov slúžiacich na ochranu spotrebiteľa. K tomuto záveru súd dospel logickým a gramatickým výkladom a rovnako vychádzal aj zo systematického výkladu. Uviedol, že v danom prípade v predchádzajúcom spore bol síce žalobca ako spotrebiteľ úspešný, ale nie preto, že by súd konštatoval porušenie jeho práva ako spotrebiteľa v zmysle osobitných noriem určených na ochranu spotrebiteľov, ale preto, že súd vyhodnotil dohodu o zrážkach zo mzdy ako absolútne neplatný právny úkon podľa všeobecného predpisu, konkrétne podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka pre jej neurčitosť. Súd skonštatoval, že v predchádzajúcom spore žalobca nebol úspešný z dôvodu, že by bolo zistené porušenie jeho práva spotrebiteľa alebo povinnosti žalovaného v zmysle osobitných noriem s cieľom ochrany práv spotrebiteľov, a preto súd súhlasil s názorom žalovaného, že neboli splnené zákonné podmienky pre priznanie nároku na primerané finančné zadosťučinenie a žalobu vyhodnotil

ako neopodstatnenú. Súd ďalej poukázal na absolútne neprimeranú požadovanú výšku finančného zadosťučinenia a nesúhlasil s tým, aby sa jeho výška odvíjala od hroziaceho bezdôvodného obohatenia. V predchádzajúcom konaní súd nekonštatoval bezúročnosť a bezpoplatkovosť poskytnutého úveru, a teda nie je možné ani uvažovať o hroziacej ujme v dôsledku bezdôvodného obohatenia žalovaného. Pri stanovení výšky finančného zadosťučinenia sa má hodnotiť predovšetkým závažnosť konkrétneho porušenia povinnosti dodávateľa, a preto pri tom istom porušení by mala nasledovať približne rovnaká kvantifikácia nároku na finančné zadosťučinenie. Súd považuje za absurdné a extrémne nespravodlivé, že čím vyšší úver sa poskytne spotrebiteľovi zadarmo a teda bez úrokov a poplatkov, tým vyššie finančné zadosťučinenie by sa mu malo priznať (ak by sa postupovalo podľa argumentácie žalobcu). Súd uviedol, že žalobca nevrátil žalovanému ani len istinu úveru, a teda jeho výpoveď vyhodnotil ako nepravdivú. Nie je možné dospieť k záveru, že realizáciou spornej dohody vznikla žalobcovi nejaká majetková ujma. Navyše v predchádzajúcom konaní žalovaný už v písomnom vyjadrení prehlásil, že sa vzdáva práva na použitie spomínanej dohody a odvolanie voči rozsudku nepodal. Výrok o trovách konania odôvodnil ustanovením § 255 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1 CSP. V spore bol v celom rozsahu úspešný žalovaný a súd mu preto priznal náhradu trov konania voči neúspešnému žalobcovi. Súd nezistil žiaden dôvod pre aplikáciu § 257 CSP.

Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalobca. Odvolanie podal z dôvodu nesprávnych skutkových zistení a z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia vecí. Žalobu podal v nadväznosti na súdne konanie vedené na okresnom súde pod sp. zn. 29Csp 31/2001, v ktorom bol ako spotrebiteľ úspešný. Názor súdu prvej inštancie, na základe ktorého zamietol žalobu o primerané finančné zadosťučinenie, je mylný. Je nesporné, že základné konanie bolo konaním spotrebiteľským. Žalovaný v rozpore so svojimi povinnosťami dodávateľa v spotrebiteľskom právnom vzťahu pripravil a dal podpísať spotrebiteľovi právny úkon s takými vadami, že ide o právny úkon neplatný a teda ide u žalovaného o nekalú obchodnú prax a postup v rozpor s odbornou starostlivosťou a takýto postup možno posúdiť aj ako konanie v rozpore s dobrými mravmi. Zistenia súdu v základnom konaní svedčia súčasne o tom, že predmetná dohoda o zrážkach zo mzdy predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku. Poukázal na ustálenú súdnu väčšinovú aplikačnú prax, kedy súdy priznávajú primerané finančné zadosťučinenie v nadväznosti na základné konanie, v ktorých bola zistená len neplatnosť dohôd o zrážkach zo mzdy, ktorými mali byť zabezpečené spotrebiteľské úvery. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

Vo vyjadrení k odvolaniu žalovaný navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil.

Odvolací súd preskúmal napadnuté rozhodnutie ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a zistil, že odvolanie žalobcu je čiastočne dôvodné.

Pre vznik nároku na primerané finančné zadosťučinenie podľa rozsudku NS SR sp. zn. 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.01.2019 postačí úspešné uplatnenie porušenia práva spotrebiteľa na súde. Podľa uvedeného rozhodnutia „Jediným predpokladom, ktorý citované ustanovenie zákona vyžaduje je, že spotrebiteľ, na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť, že súd judikuje v prospech spotrebiteľa konkrétny nárok z porušenia práva alebo povinnosti, napr. nárok zo zodpovednosti za škodu, z bezdôvodného obohatenia, alebo vo výroku rozsudku určí neprijateľnosť konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve (porovnaj rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/389/2015). Žiadnu inú podmienku, t. j. ani podmienku, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy a aby spotrebiteľovi bola privedená konkrétna ujma, nevyžaduje.“

Podľa rozsudku NS SR sp. zn. 6 Cdo 127/2017 zo dňa 30.1.2019 zákon neustanovuje žiadne kritériá, ktoré by bolo potrebné pri určení výšky primeraného finančného zadosťučinenia zohľadniť. Jediným kritériom je primeranosť finančného zadosťučinenia. Primerané finančné zadosťučinenie má mať aj odradzujúci a sankčný účinok.

Podľa názoru odvolacieho súdu je možné priznať primerané finančné zadosťučinenie, aj keď dôvodom úspechu žalobcu v predchádzajúcom konaní bola absolútna neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy vyplývajúca zo všeobecných ustanovení Občianskeho zákonníka. V danom prípade bol rozsudkom Okresného súdu Prešov 29Csp/31/2021 v prospech spotrebiteľa judikovaný konkrétny nárok z porušenia práva. Pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia nie je potrebné preukazovať žiadne ďalšie právne skutočnosti.

Odvolací súd zohľadniac všetky okolnosti prípadu, za primerané považoval primerané finančné zadosťučinenie vo výške 50 eur. Pri stanovovaní primeraného finančného zadosťučinenia v tomto prípade nie je možné vychádzať z toho, aká bola celková výška úveru, pretože z rozhodnutia v základnom konaní nevyplýva, že spotrebiteľská zmluva bola bezúročná a bezpoplatková alebo že sa dodávateľ na úkor žalobcu chcel prostredníctvom dohody o zrážkach zo mzdy obohatiť o sumu 1.900 eur (alebo o inú sumu). V danom prípade v rozpore s právami spotrebiteľa bolo len uzatvorenie neplatnej dohody o zrážkach zo mzdy, ktorá nevedla a ani nemohla viesť k nijakému neprijateľnému majetkovému prospechu na strane dodávateľa.

Preto odvolací súd postupom podľa § 388 CSP zmenil rozsudok súdu prvej inštancie v časti o zaplatenie 50 eur a zaviazal žalovaného na zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 50 eur. V prevyšujúcej časti (nad sumu 50 eur) bol rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdený postupom podľa § 387 ods. 1 CSP.

O trovách konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 2 CSP a § 255 ods. 1 CSP a priznal úspešnému žalobcovi nárok na náhradu trov konania. Za plný úspech podľa § 255 ods. 1 CSP je potrebné považovať aj úspech len čo do základu uplatnenej pohľadávky, avšak v situácii, že rozhodnutie o výške pohľadávky záviselo od úvahy súdu alebo od znaleckého posudku. V takejto situácii má žalobca nárok na plnú náhradu trov konania, ale pri určení výšky trov konania je však potrebné vychádzať z priznanej výšky plnenia. Takýto záver zastáva aj právna teória (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C.H. Beck, 2016, 1540 s.)

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 420 CSP alebo 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Povinnosť byť zastúpený advokátom neplatí za podmienok ustanovených v § 429 ods. 2 CSP.